

resurs-ua/rozsliduvanna-voennih-zlociniv-seksualne-nasilstvo-povazane-z-konfliktom/ 8. Riven zlochynnosti v Ukraini znyzysia, ale vynykla insha problema – hlava MVS. 28 veresnia 2023 roku. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/09/28/novyna/suspilstvo/riven-zlochynnosti-ukrayini-znyzysya-vynykla-insha-problema-hlava-mvs> 9. Prokuratura Ukrainy. Ofis Heneralnoho prokurora: Vidpovid na zapyt Polotovoï A. S. vid 5.09.2023 shchodo nadання informatsii pro kkillist zareiestrovanykh kryminalnykh pravoporushen, peredbachenykh stattiamy 121, 1261, 149, 152–1561, 301–303, 438 Kryminalnoho kodeksu Ukrainy u rozrizi oblasti Ukrainy za period z sichnia 2011 roku po serpen 2023 roku. URL: [https://dostup.pravda.com.ua/request/116893/response/385440/attach/3/05.pdf?cookie\\_passthrough=1](https://dostup.pravda.com.ua/request/116893/response/385440/attach/3/05.pdf?cookie_passthrough=1) 10. Sudova statystyka. URL: [https://court.gov.ua/inshe/sudova\\_statystyka/](https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/)

**Landina Anna. Features of certain types of violent criminal offenses under martial law**

*Combating violent crimes, including by means of criminal law, has always been, is and will be one of the most urgent areas of activity of criminal justice bodies and tasks of criminal policy of Ukraine as a whole. It is of particular importance to solve the urgent problems of criminal liability for the specified criminally punishable acts in the modern conditions of a full-scale war in Ukraine, when violent crimes are committed with particular cruelty, and many of them are committed by military personnel, including those of the aggressor state.*

*The purpose of this study was a determination based on official statistical sources and other sources of criminological information of the main trends of some types criminal offenses in Ukraine under martial law.*

*Violent crimes are a heterogeneous phenomenon that consists of crimes of various types. This study analyzed the quantitative indicators of the most widespread and socially dangerous violent crimes under martial law: criminal offenses against life and health, in particular intentional murder; violent crimes with the use of firearms, domestic violence, crimes against the foundations of national security, violent military crimes, criminal offenses against the peace and security of mankind, in particular violations of the laws and customs of war, crimes against sexual freedom and integrity.*

*The article formulated the author's definition of violent crimes as intentional, socially dangerous, criminally punishable acts, in the course of which the guilty person uses or threatens to use physical, mental, sexual or economic violence through action or inaction against the will of the victim.*

*The analysis of quantitative and qualitative changes in the structure of violent crime under the conditions of martial law in Ukraine allows us to state that against the background of a decrease in the general level of crime in Ukraine, its dynamics are generally negative. This is caused precisely by military actions and martial law, which influenced a significant increase in military personnel, an increase in the number of weapons in the hands of the population (including illegal ones), violent crime by the occupiers, etc. One of the main directions of the criminal law policy in the conditions of martial law should be the development of an effective mechanism for combating violent crimes with the aim of stabilizing the dynamics of these crimes, and in the future, reducing their level. Also, statistical data on violent crimes committed on the territory of Ukraine (ideally - by region) for a certain period should be compiled into one information base. The proposed measure will facilitate the study of the dynamics of these crimes and contribute to countering these socially dangerous manifestations.*

**Key words:** violent crimes, criminal offense, martial law, war, physical and mental violence, sexual violence, crime dynamics, statistical data, public danger, human rights, public relations.

DOI: 10.33663/0869-2491-2024-35-627-637

УДК 343.98

**А. С. НЕРСЕСЯН,**  
кандидат юридичних наук\*  
ORCID: 0000-0002-0890-283X

## ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І БАЗ ДАНИХ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

*Стаття присвячена питанням застосування інформаційних систем і баз даних у діяльності правоохоронних органів, зокрема, у досудовому розслідуванні. Було встановлено, що використання у діяльності правоохоронних органів таких джерел інформації супроводжується низкою проблем, що пов'язані із забезпеченням прав людини та безпечним використанням конфіденційної інформації. У результаті було запропоновано заходи для подолання перешкод у застосуванні баз даних та інформаційних систем у досудовому розслідуванні, основними з яких можна назвати нормативну регламентацію цієї діяльності, кадрове та програмно-технічне забезпечення, налагодження міжнародного співробітництва.*

**Ключові слова:** інформаційна система, база даних, досудове розслідування, кримінальне провадження, кримінальна юстиція, інформаційне суспільство, впровадження технологій, дізнання, досудове слідство, інформаційні технології, слідча діяльність, кримінальне судочинство, діджиталізація.

### Nersesyan Armen. Application of information systems and databases in pretrial investigation

*The article is devoted to the application of information systems and databases in the activities of law enforcement agencies, in particular, in pre-trial investigation. It was established that the use of such sources of information in the activities of law enforcement agencies is accompanied by a number of problems related to the provision of human rights and the safe use of confidential information. As a result, measures were proposed to overcome obstacles in the use of databases and information systems in pretrial investigation, the main of which can be called regulatory regulation of this activity, personnel and software and technical support, establishment of international cooperation.*

**Key words:** information system, database, pre-trial investigation, criminal proceedings, criminal justice, information society, implementation of technologies, inquiry, pre-trial investigation, information technologies, investigative activity, criminal justice, digitalization.

**Вступ.** У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства в усіх сферах життя людини, застосування досягнень і розробок науково-технічного прогресу, штучного інтелекту стає необхідним у реалізації усіх без

\* Nersesyan Armen, Candidate of Juridical Sciences (Ph. D.)

винятку напрямів державної політики України. При цьому застосування науково-технічних розробок значною мірою покращує і полегшує здійснення різноманітних видів діяльності. Сфера кримінальної юстиції не стала винятком, навіть більше – впровадження таких технологій на стадії досудового розслідування врегульовано в Україні на законодавчому рівні: Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» від 1.06.2021, яким було внесено зміни у КПК, зокрема, його було доповнено ст. 106-1 «Інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування» і внесені зміни у інші статті КПК України; Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування «іКейс», яке було затверджено відповідним Наказом від 15 грудня 2021 р. № 175/390/57/72 (прийняте для забезпечення реалізації відповідних норм КПК України, законів України «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів», «Про Вищий антикорупційний суд»). Впровадження новітніх інформаційних технологій у сфері кримінальної юстиції зумовлено потребами застосування новітніх засобів і у досліджуваній сфері, зокрема, у досудовому розслідуванні.

Але регламентація на законодавчому рівні застосування вказаної та інших інформаційних систем і баз даних у кримінальному провадженні, зокрема на стадії досудового розслідування, не означає відсутність проблем під час практичного застосування відповідних положень законодавства і використання інформаційних новітніх технологій у цій сфері. Зокрема, це стосується забезпечення інформаційної безпеки під час використання даних, що містяться у відповідних інформаційних системах і базах даних, а також забезпечення прав людини, які можуть бути порушені під час застосування баз даних у кримінальному провадженні, етичність використання окремих баз даних, правомірність використання окремих видів даних, зокрема, на стадії досудового розслідування.

**Огляд літератури.** Незважаючи на те, що використання інформаційних систем і баз даних у кримінальному судочинстві порівняно новий напрям досудового розслідування, науковим пошукам у цій сфері присвячено немало праць. Зокрема, дослідженнями даної проблематики займалися такі вчені, як В. В. Бірюков, В. С. Бондар, В. А. Журавель, М. Ю. Кульченко, П. М. Маланчук, В. О. Приходько, М. М. Сірант, В. Ю. Шепітько та ін. Але ці дослідження не вирішують усіх проблемних питань, пов'язаних із використанням інформаційних систем і баз даних у досудовому розслідуванні.

**Мета дослідження.** З огляду на вказане вище щодо проблемних аспектів використання інформаційних систем і баз даних у кримінальному судочинстві на стадії досудового розслідування, метою нашого дослідження буде виявити проблеми використання інформаційних систем і баз даних у досудовому розслідуванні й запропонувати заходи їх вирішення.

**Виклад основного матеріалу.** Діяльність правоохоронних та інших державних органів, що здійснюють розслідування кримінальних правопорушень, зокрема досудове розслідування, спрямована насамперед на отримання, дослідження (аналіз) та використання відповідної інформації у конкретному кримінальному провадженні. І для того, щоб така діяльність була ефективною, інформація має відповідати чітко встановленим критеріям: інформація має бути достовірною, допустимою, достатньою та містити відомості про значущі для конкретного кримінального провадження обставини та об'єкти. І інформаційні системи та бази даних відкривають нові можливості для отримання такої інформації. Як зазначається, аналітичному дослідженню підлягають дані, що накопичуються в різних інформаційних системах, серед яких можна виділити такі: інформаційно-пошукові системи криміналістичного призначення (криміналістична реєстрація); інформаційно-пошукові системи реєстрації громадян загальносоціального призначення (паспортна, податкова, виборча, тощо); корпоративно-інформаційно-пошукові системи окремих компаній, установ, організацій (будівельних, транспортних, страхових тощо)<sup>1</sup>.

Згідно із чинним законодавством України інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування – це система, яка забезпечує створення, збирання, зберігання, пошук, оброблення і передачу матеріалів та інформації (відомостей) у кримінальному провадженні (ст. 106-1 КПК України). Відповідно до згаданого Положення, до таких систем віднесена лише система досудового розслідування «іКейс»<sup>2</sup>. Але зазначимо, що це не єдина інформаційна система, яка може бути використана й використовується в досудовому розслідуванні.

За загальним визначенням, криміналістичні бази даних – це інформаційно-пошукові системи, що створені та функціонують у правоохоронних органах з метою забезпечення процесу розслідування кримінальних правопорушень певною інформацією про злочини та об'єкти підвищеного криміногенного ризику<sup>3</sup>. І саме вони дають змогу забезпечити поряд із іншими засобами швидке та якісне розслідування кримінального правопорушення. Інформаційно-правове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень у криміналістиці визначається як окреме криміналістичне вчення, предметом якого є закономірності створення і функціонування інформаційних систем і використання інформації, яку вони містять, у розслідуванні кримінальних правопорушень<sup>4</sup>.

Також 9 липня 2022 р. було прийнято Закон України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», який визначає правові засади обробки геномної інформації людини (відомості про її генетичну інформацію – ДНК) з метою її державної реєстрації в Україні<sup>5</sup>. Тобто цей нормативно-правовий акт регламентує порядок у сфері збирання, відбору, обробки, здійснення експертизи, реєстрації, поновлення, пошуку, використання і поширення інформації про генетичну інформацію (зразки ДНК) людей з метою створення

єдиного електронного реєстру таких даних (інформаційної бази даних) в Україні. Як визначено у самому Законі, створення такої бази даних має на меті: ідентифікацію осіб, які вчинили кримінальне правопорушення; розшук осіб, зниклих безвісти; ідентифікацію невпізнаних трупів людей, їх останків та частин тіла людини; ідентифікацію осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе (ст. 4).

Виходячи із зазначеної мети, створення єдиної бази ДНК в Україні, тобто із напрямів використання цих відомостей, її створення та законодавче врегулювання суспільних відносин у цій сфері є своєчасним і необхідним у сучасних умовах. І не лише в діяльності правоохоронних органів, спрямованій на розслідування кримінальних правопорушень, а й у пошуку та ідентифікації останків людей, що важко переоцінити в умовах ведення активних бойових дій на території України, оскільки це неабияк сприяє пошуку військових і цивільних, що зникли безвісти, ідентифікації решток тіл загиблих, встановленню родинних зв'язків тощо.

Окрім цих баз даних, порядок створення та використання яких врегульований на законодавчому рівні, у досудовому розслідуванні можуть використовуватися й інші бази даних, що містять інформацію інших видів. Зокрема, ними можуть бути інформаційні бази даних іншої відомчої належності, як вказується, створюються та функціонують саме для допомоги правоохоронним органам у їх діяльності із розслідування кримінальних правопорушень і протидії злочинності шляхом збирання і надання необхідної для підвищення ефективності такої діяльності інформації, зокрема і про об'єкти підвищеного криміногенного ризику<sup>6</sup>. І вже використання інформації цих баз даних регулюється положенням Закону України «Про національну поліцію» у межах регламентації інформаційно-аналітичної діяльності національних правоохоронних органів.

Крім уже зазначених баз даних, у досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень можуть бути використані й інші інформаційні бази даних. Більш узагальненими базами даних у цій сфері є такі: інформаційно-пошукові системи криміналістичного призначення (криміналістична реєстрація); інформаційно-пошукові системи реєстрації громадян загальносоціального призначення (паспортна, податкова, виборча тощо); корпоративні інформаційно-пошукові системи (банків, страхових, будівельних, транспортних компаній). Додалися бази даних, які використовуються в досудовому розслідуванні в умовах воєнного стану: інформаційна система «Книга катів українського народу», аналітичний додаток «Воєнні злочинці РФ», онлайн платформи для фіксації злочинів РФ проти цивільного населення України<sup>7</sup>.

Якщо більш конкретизувати види даних, що можуть використовуватися у правоохоронній діяльності, зокрема, у розслідуванні злочинів, то у джерелах (переважно іноземних) зазначається, що такою може бути інформація з таких інформаційних систем: антропологічна – містить програмне забезпечення для вимірювання сучасних залишків черепа людини, а також містить інфор-

мацію про будову та інші характеристики черепа людей різних націй та етнічних груп; база даних про горіння (arson) – містить інформацію про властивості предметів при їх спалюванні та особливості їх горіння; включає дані про горючі предмети, легкозаймисті предмети, бездимні порохи; балістична – містить інформацію про ідентифікацію вогнепальної зброї шляхом розробки алгоритму, методів вимірювання та показників за допомогою відстеження, збору та обробки інформації про вогнепальну зброю; створена для збору інформації та відстеження даних про сліди від куль та гільз; біометрична – містить актуальну інформацію про відбитки пальців (так звана Ідентифікація наступного покоління – NGI), бази даних про які є найбільш поширеними у світі сховищами біометричної та криміналістичної інформації про відбитки пальців, райдужну оболонку та розпізнавання обличчя; дає можливість швидкого пошуку осіб, у тому числі й тих, що становлять особливу небезпечність; база даних про кіберзлочини (цифрові злочини) – містить набір довідкових даних відомого програмного забезпечення, що надає можливість відстежити пристрої, на яких воно встановлено, під час розслідування злочинів; дає змогу слідчим перевіряти докази на комп'ютерах і файлових системах; база даних про домашнє насильство – національний інформаційний центр для реєстру випадків домашнього насильства; надає можливість для пошуку злочинців; містить інформацію про судові обмежувальні приписи; база даних про вогнепальну зброю – містить інформацію про втрачену та викрадену зброю; є єдиною базою даних для пошуку незаконної зброї; криміналістично-біологічна – одна з найвідоміших баз криміналістичних даних, доступна для правоохоронців, що існує в багатьох країнах; тут поєднуються комп'ютерні технології і криміналістичні прийоми і тактики; існує також для обміну та порівняння інформації слідчими, що дає змогу зв'язати між собою місце події, кримінальне правопорушення та підозрюваного; база даних про бандитизм (банди) – містить дані про банди, їх членів та діяльність; мають недоліки, оскільки містять дані і про людей, які не є суспільно небезпечними; загальна – база даних, яка є комплексним центром по збору даних про злочинність, яким керує центральний орган управління діяльністю правоохоронних органів; доступ мають лише правоохоронні органи; база даних про торгівлю людьми – включає, як правило, дві тісно пов'язані між собою бази даних: база даних прецедентного права щодо торгівлі людьми (містить дані в цій сфері з усього світу); база даних законодавчих актів щодо торгівлі людьми з 2015 р. (надає можливість пошуку усім без винятку); база даних про викрадення особистих даних – містить інформацію, яка дає змогу працівникам правоохоронних органів ідентифікувати викрадачів і самозванців; забезпечується відділами у сфері інформаційних послуг кримінального судочинства; база даних про зниклих безвісти – національна система про зниклих безвісти та невстановлених осіб; є центром обміну інформацією та ресурсів, у тому числі на міждержавному рівні; надає інформацію та допомогу й підтримку в технологічному забезпеченні, судово-ме-

дичних послугах та у розслідуванні; база даних про охоронні приписи – містить файли охоронних приписів, копії судових ухвал, спрямованих на запобігання насильству в сім'ї; база даних про статевих злочинців є національним реєстром жертв сексуальних злочинів і сексуальних злочинців; більш доступна для цивільного населення, ніж інші бази даних; база даних про невстановлених осіб – містить зображення людей та особистих речей; призначена для збору та аналізу інформації про насильницькі злочини із невпізнаними останками; база даних про розшукуваних осіб – містить інформацію про осіб, які вчинили кримінальне правопорушення; використовується виключно працівниками правоохоронних органів<sup>8</sup>.

Дані з аналогічних інформаційних систем використовуються й правоохоронними органами України. Під час використання даних із вказаних та інших інформаційних систем виникають ряд дискусійних питань і проблем, які мають бути вирішені якомога швидше.

Однією із таких проблем, які виникають при застосуванні даних із вказаних і подібних інформаційних систем є те, що їх використання не врегульовані окремими нормативно-правовими актами. Хоча в окремих нормативно-правових актах і передбачені межі, правила і порядок використання та захисту цих даних, все ж таки не вистачає більш спеціалізованих документів і норм, покликаних регулювати відносини у сфері використання цієї інформації правоохоронними органами в досудовому розслідуванні, включаючи інші етапи кримінального провадження та напрями правоохоронної діяльності.

Також, враховуючи характер і цінність (важливість) інформації, яка міститься у цих базах даних не менш гостро постає питання забезпечення правомірності й безпеки використання їх у розслідуванні кримінальних правопорушень. Зокрема, це стосується ризиків викрадення чи пошкодження таких даних унаслідок учинення спеціально спрямованих кібератак чи недобросовісної діяльності самих працівників органів досудового розслідування. При цьому розробка ефективних засобів захисту такої інформації є доволі складним завданням.

Поряд із цією проблемою можна виділити також і складнощі у забезпеченні прав людини при використанні конфіденційної інформації про них. Зокрема, до таких прав можна віднести право на невтручання в особисте життя, право на таємницю листування (у тому числі у соціальних мережах) і телефонних розмов. Базові положення і стандарти забезпечення прав людини при використанні подібної інформації закріплені у Конвенціях Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних від 1981 р. та про кіберзлочинність від 1987 р. і відповідних вітчизняних нормативно-правових документах.

До вже згаданих проблемних аспектів можна додати й недостатню компетентність працівників правоохоронних органів у використанні окремих баз даних, оскільки ефективність використання низки інформаційних систем у досудовому розслідуванні вимагає спеціальної підготовки і набуття певних

умінь і навичок. Зокрема, робота зі зразками ДНК і зіставлення їх із наявними у відповідній інформаційній базі даними є доволі складним процесом, у якому неабияку роль відіграють час, спосіб, умови зберігання, перевезення чи іншої передачі таких зразків, їх дослідження тощо, а це неможливо зробити правильно без відповідної попередньої підготовки. Те саме стосується й інформаційних систем, що містять відомості про кіберзлочинність і використання спеціальних технологічних розробок, програм та устаткування для аналізу й використання відповідних даних у досудовому розслідуванні. Це стосується й інших електронних інформаційних систем.

Також проблемним залишається й питання забезпечення технічним обладнанням і відповідними спеціалізованими програмами і розробками, оскільки саме по собі програмно-технічне забезпечення і робота із ними є доволі затратними. А система органів кримінальної юстиції не завжди може забезпечити матеріальну сторону цей напрям діяльності в досудовому розслідуванні. І крім того, використання таких технологій і баз даних з метою підвищення ефективності досудового розслідування має розвиватися не лише на національному, а й на міжнародному рівнях. Адже саме налагодження міжнародного співробітництва у цій сфері, яка є одним із напрямів, що забезпечує боротьбу зі злочинністю, забезпечить доступ до інформації із зарубіжних і міжнародних баз даних (наприклад, База даних Національного інформаційного центру США з вивчення злочинності, Уніфікована база даних ФБР про злочини, Міжнародні кримінальні бази даних Інтерполу та Європолу, Стенфордський відкритий поліцейський проєкт, Об'єднана система індексів ДНК-даних щодо злочинів).

У дослідженнях пропонується вирішення зазначених проблемних аспектів. Зазначається, що основними напрямами з вирішення цих проблем використання інформаційних баз даних і підвищення ефективності використання інформації з зазначених вище баз даних, можуть стати: моніторинг параметрів змінних програмних компонентів інформаційного середовища, що забезпечують стабільність і цілісність інформаційної системи; багатоетапної ідентифікації користувачів, яка включає періодичну зміну логіна і пароля, розпізнавання його за біометричними чи аудіо (звук голосу, ідентифікуючі звуки) даними; забезпечення захисту інформаційних систем шляхом акредитації та сертифікації, за якого доступ до баз даних надається державними органами за наявності необхідних аргументів<sup>9</sup>. Одним із найбільш ефективних заходів забезпечення безпеки використання даних інформаційних систем і недопущення порушення їх конфіденційності є встановлення штрафних санкцій та інших видів матеріальної відповідальності. З метою підвищення ефективності діяльності працівників правоохоронних органів при здійсненні досудового розслідування за допомогою використання даних інформаційних систем пропонується такі заходи: кадрова підготовка та перепідготовка таких працівників із спрямуванням на співробітництво зі спеціалізованими закладами підвищення кваліфікації і їх спеціалізоване навчання у сфері робо-

ти із базами даних і впровадження інформаційних технологій; вдосконалення експертних знань під час провадження розслідувань; автоматизація за допомогою інформаційних систем низки тактичних операцій і пристосування для поставлених процесуальних завдань інформаційних ресурсів та технологій. У сфері розвитку міжнародного співробітництва пропонується створити об'єднані бази криміналістичних даних і розробити рекомендації щодо зниження рівня злочинності на міжнародному і національному рівнях<sup>10</sup>.

**Висновки.** Використання інформаційних баз даних у правоохоронній діяльності, зокрема досудовому розслідуванні, є актуальним і об'єктивно необхідним в умовах впровадження в усі сфери суспільних відносин інформаційних технологій і розвитку штучного інтелекту. Крім того, використання відповідної інформації з таких баз даних, як біометрична, база ДНК, окремих видів кримінальних правопорушень, небезпечних та особливо небезпечних злочинців і злочинних організацій тощо, є ефективним і перспективним напрямом у діяльності органів кримінальної юстиції.

Водночас використання інформаційних систем у досудовому розслідуванні вимагає вирішення ряду проблемних питань і практичних аспектів, які потребують нормативного врегулювання та вжиття відповідних заходів. До таких належать: недостатня нормативна урегульованість створення баз даних та їх використання; недостатня захищеність таких даних від незаконного використання чи викрадення; потреба в новітньому програмному й технічному забезпеченні; недостатня підготовленість спеціалістів. Для вирішення цих питань пропонується: розробити нормативно-правовий механізм для забезпечення створення і використання баз даних і безпеки інформації, що в них міститься, шляхом надання відповідних дозвільних документів правоохоронцям і встановлення відповідальності за несанкціоноване її використання чи викрадення; кадрова професійна підготовка та перепідготовка спеціалістів, що здійснюють досудове розслідування та програмно-технічне забезпечення потреб правоохоронців у цій сфері; налагодження і розвиток міжнародного співробітництва щодо обміну інформацією шляхом створення об'єднаних баз даних із наданням доступу правоохоронцям різних країн. Це дасть змогу значно підвищити ефективність використання інформаційних систем у досудовому розслідуванні, що сприятиме реалізації державної політики по боротьбі зі злочинністю в країні.

1. Бондар В. С. Інформаційно-аналітичне забезпечення криміналістичної діяльності в процесі досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з тероризмом. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Серія Право. Випуск 33. Том 2. URL: <http://surl.li/pkjcc> 2. Про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування «iКейс»: Наказ від 15.12.2021 № 175/390/57/72/. Національне антикорупційне бюро України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0390886-21#Text> 3. Приходько В. О. Проблеми нормативно-правового регулювання криміналістичних баз даних. *Сучасні напрями розвитку судової*

*експертизи та криміналістики*: тези доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті засл. проф. М. С. Бокаріуса (Харків, 20 груд. 2016 р.). Харків: ХНУВС, 2016. С. 201–203. URL: [https://univd.edu.ua/science-issue/scientist/235\(file:///C:/Users/%D0%BC%D0%BE%D0%B9/Desktop/Downloads/v3j8ABHgq7h\\_4bJ4LSt7lbBTN1-W9agA.pdf\)](https://univd.edu.ua/science-issue/scientist/235(file:///C:/Users/%D0%BC%D0%BE%D0%B9/Desktop/Downloads/v3j8ABHgq7h_4bJ4LSt7lbBTN1-W9agA.pdf)) 4. Бірюков В. В. Інформаційно-правове забезпечення розслідування злочинів: поняття, система, завдання. *Право і суспільство. Кримінально-процесуальне право та криміналістика*. 2012. № 2. URL: [http://www.pravoispilstvo.org.ua/archive/2012/2\\_2012/54.pdf](http://www.pravoispilstvo.org.ua/archive/2012/2_2012/54.pdf) 5. Про державну реєстрацію геномної інформації людини: Закон України від 09.07.2022 № 2391-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text> 6. Маланчук П. М., Кульченко М. Ю. Проблеми створення та регулювання баз даних національної поліції. *Правові горизонти / Legal horizons*, 2019. DOI: <http://www.doi.org/10.21272/legalhorizons.2019.i14.p110> 7. Капустіна М. В., Демидова С. Є., Латиш К. В. використання сучасних інформаційних технологій при розслідуванні воєнних злочинів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/134> 8. 20 Databases Used in Forensic Science Investigations. 2022. Citizen Detective Resources. URL: <https://uncovered.com/20-databases-used-in-forensic-science-investigations/> 9. Kirilchuk S., Reutov V., Nalivaychenko E., Shevchenko E., Yaroshenko A. Ensuring the security of an automated information system in a regional innovation cluster. *Transportation Research Procedia* 63 (2022) 607–617. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S235214652200309X?token=316570FF6EA33FC1CB536CA16DC0580A610679D67D07957AA0A5DAC091163DE3BC603FD3FB6591B9EF11758B724E1BA&originRegion=eu-west-1&originCreation=20230304164614> 10. Сірант М. М. Поліцейське співробітництво України і Європейського Союзу – правовий аспект. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка*. Серія: Юридичні науки. 2016. № 850. С. 353–360. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn\\_2016\\_850\\_54](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_850_54)

### References

1. Bondar V. S. Informatsiino-analitychne zabezpechennia kryminalistychnoi diialnosti v protsesi dosudovoho rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen, poviazanykh z teroryzmoz. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. 2015. Seriiia Pravo. Vypusk 33. Tom 2. URL: <http://surl.li/pkjcc> [ukr.] 2. Nakaz «Pro informatsiino-telekomunikatsiinu systemu dosudovoho rozsliduvannia «iKeis»» vid 15.12.2021 № 175/390/57/72/. *Natsionalne antykoruptsiine biuro Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0390886-21#Text> [ukr.] 3. Prykhodko V. O. Problemy normatyvno-pravovoho rehuliuuvannia kryminalistychnykh baz danykh. *Suchasni napriamy rozvytku sudovoi ekspertyzy ta kryminalistyky: tezy dop. nauk.-prakt. konf., prysviach. pamiaty zasl. prof. M. S. Bokariusa (m. Kharkiv, 20 hrud. 2016 r.)*. Kharkiv: KhNUVS, 2016. S. 201–203. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/scientist/235> (file:///C:/Users/%D0%BC%D0%BE%D0%B9/Desktop/Downloads/v3j8ABHgq7h\_4bJ4LSt7lbBTN1-W9agA.pdf) [ukr.] 4. Biriukov V. V. Informatsiino-pravove zabezpechennia rozsliduvann zlochnyiv: poniattia, systema, zavdannia. *Pravo i suspilstvo. Kryminalno-protseualne pravo ta kryminalistyka*. 2012. № 2. URL: [http://www.pravoispilstvo.org.ua/archive/2012/2\\_2012/54.pdf](http://www.pravoispilstvo.org.ua/archive/2012/2_2012/54.pdf) [ukr.] 5. Zakon Ukrainy «Pro derzhavnu reiestratsiiu henomnoi informatsii» liudyny» vid 09.07.2022 № 2391-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text> [ukr.] 6. Malanchuk P. M., Kulchenko

M. Iu. Problemy stvorennia ta rehuliuвання baz danykh natsionalnoi politicii. *Pravovi horyzonty / Legal horizons*. 2019. DOI: <http://www.doi.org/10.21272/legalhorizons.2019.i14.p110> [ukr.] 7. Kapustina M. V., Demydova Ye. Ie., Latysh K. V. Vykorystannia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii pry rozsliduvanni voiennykh zlochniv. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2023. № 4. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/134> [ukr.] 8. 20 Databases Used in Forensic Science Investigations. 2022. Citizen Detective Resources. URL: <https://uncovered.com/20-databases-used-in-forensic-science-investigations/> [ukr.] 9. Kirilchuk S., Reutov V., Nalivaychenko E., Shevchenko E., Yaroshenko A. Ensuring the security of an automated information system in a regional innovation cluster. *Transportation Research Procedia* 63 (2022) 607–617. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S235214652200309X?token=316570FF6EA33FC1CB536CA16DC0580A610679D67D07957AAA0A5DAC091163DE3BC603FD3FB6591B9EF1758B724E1BA&originRegion=eu-west-1&originCreation=20230304164614> [ukr.] 10. Sirant M. M. Politseiske spivrobitnytstvo ukrainy i yevropeiskoho soiuzu – pravovyi aspekt. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politehnika»*. Seriya: Yurydychni nauky. 2016. № 850. S. 353–360. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn\\_2016\\_850\\_54](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_850_54) [ukr.]

#### **Nersesyan Armen. Application of information systems and databases in pretrial investigation**

*In the modern conditions of the development of the information society in all areas of human life, the application of achievements and developments of scientific and technical progress, artificial intelligence becomes necessary in the implementation of all, without exception, the directions of the state policy of Ukraine. The field of criminal justice was no exception. But regulation at the legislative level of the use of information systems and databases in pre-trial investigation does not mean the absence of problems during the practical implementation of the legislation on the use of the latest information technologies in the specified field.*

*The purpose of this study was to identify the problems of using information systems and databases in pre-trial investigation and propose measures to solve them.*

*The generalized databases used in the pre-trial investigation are: information and search systems for forensic purposes (forensic registration); information and search systems for registration of citizens of general social purpose; corporate information and search systems; information systems that appeared under martial law: the information system «Book of Executioners of the Ukrainian People», the analytical application «War Criminals of the Russian Federation», online platforms for recording the crimes of the Russian Federation against the civilian population of Ukraine.*

*These include: insufficient regulatory regulation of the creation of databases and their use; insufficient protection of such data from illegal use or theft; the need for the latest software and technical support; insufficient preparation of specialists. In order to solve these issues, it is proposed to: develop a regulatory and legal mechanism to ensure the creation and use of databases and the security of the information contained in them, by providing appropriate authorization documents to law enforcement officers and establishing responsibility for their unauthorized use or theft; personnel professional training and retraining of specialists who carry out pre-trial investigation and software and technical support of the needs of law enforcement officers in this*

*area; establishment and development of international cooperation on information exchange through the creation of joint databases with access to law enforcement officers of different countries. This will make it possible to significantly increase the efficiency of the use of information systems in pre-trial investigation, which will contribute to the implementation of the state policy on fighting crime in the country.*

**Key words:** *information system, database, pre-trial investigation, criminal proceedings, criminal justice, information society, implementation of technologies, inquiry, pre-trial investigation, information technologies, investigative activity, criminal justice, digitalization.*